

روان شناسی تبلیغ

حجت الاسلام و المسلمین
سید مهدی واعظ موسوی

www.ketab.ir

فهرست

پیش‌گفتار / ۷

مقدمه / ۱۱

فصل اول: تبلیغ و اصول آن / ۱۵

تبلیغ چیست؟ / ۱۶

تبلیغ در اسلام و قرآن / ۱۶

اصول تبلیغ / ۱۷

آماده‌سازی و ایجاد زمینه / ۱۷

سخن گفتن بر اساس علم / ۹۱

فصل دوم: شیوه‌های تبلیغی در قرآن / ۳۷

کتاب‌نامه / ۵۳

پیش‌گفتار

فرهنگ یک ملت، بستر اصلی زندگی انسان و شامل ذهنیات و اندیشه‌ها، ایمان و باورها، آداب و سنت‌ها و ذخیره‌های فکری و ذهنی آن ملت است.

رشد فرهنگی هر جامعه به اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی مفید و مؤثر نیاز دارد. کار فرهنگی، مجموعه‌ای از فعالیت‌ها و امور مشخص در محدوده‌ی یک برنامه را در برمی‌گیرد که به تحقق یک هدف فرهنگی در یک اجتماع منجر شود و افکار، احساسات و رفتار اعضای آن اجتماع را تحت تأثیر قرار دهد. اجرای این‌گونه فعالیت‌های فرهنگی، نیازمند آموزش‌های ویژه، برنامه‌ریزی‌های مدون و نیز مستلزم فکر و اندیشه و بهره‌گیری از روش‌های علمی است. گرچه برای تمامی فعالیت‌های فرهنگی نسخه‌ی واحدی تجویز نمی‌شود و هر شکل باید متناسب با اهداف خود از تکنیک‌های

ویژه‌های استفاده کند، اما رسیدن به آرمان‌های فرهنگی جز در سایه‌ی همین آموزش‌ها محقق نخواهد شد.

به فرموده‌ی مقام معظم رهبری اهمیت کار فرهنگی در آن است که هوشمندانه، گزیده شده و دارای انتظام باشد.^۱

با عنایت به جایگاه رفیع تشکلهای فرهنگی و تأثیرات مثبت آن‌ها در جامعه، می‌توان برای تشکلهای فرهنگی کارکردهای متعددی تعریف کرد. از جمله:

* تأثیر مثبت در پیشرفت و توسعه‌ی فرهنگی کشور

* فراهم ساختن زمینه و بستار رشد شکوفایی و پرورش استعدادهای جوانان

* حفظ و ثبات ارزش‌های دینی و هنجارهای اجتماعی و انتقال آن به نسل‌های بعدی

* شناخت، سازماندهی، و تربیت نیروهای متعهد و مؤمن

در این میان با توجه به تنوع و گسترده‌ی فعالیت‌های فرهنگی در تشکلهای اسلامی مردم‌نهاد، توسعه‌ی فعالیت‌های آموزشی در این

بخش از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. مؤسسه خدمات مشاوره‌ای، جوانان و پژوهش‌های اجتماعی آستان قدس رضوی با درک این ضرورت براساس فرآیند شناسایی، سازماندهی، آموزش، حمایت و مشارکت با تشکلهای فرهنگی، به برگزاری دوره‌ها و برنامه‌های آموزشی، فرهنگی در این زمینه اقدام کرده است. از میان این فعالیت‌ها می‌توان به برگزاری دوره‌های آموزشی بلندمدت تربیت مدیر فرهنگی، دوره‌های آموزشی میان مدت، شامل کارگاه‌ها و کمیسیون‌های آموزش ارتقای فعالان و مدیران کانون‌های فرهنگی، دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت از قبیل دوره‌ی ویژه‌ی مدیران و فعالان کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد کشور و دوره‌ی آموزشی ویژه‌ی مدیران اشاره کرد.

امید است مجموعه آثاری که با هدف عمق بخشیدن و معرفت‌افزایی در سطح فعالان فرهنگی کشور در این مرکز تهیه شده است، برای رشد فعالیت‌های فرهنگی و تمامی دست‌اندرکاران این حوزه، راهگشا باشد.

مؤسسه خدمات مشاوره‌ای، جوانان و پژوهش‌های اجتماعی

مقدمه

تبلیغ و پیام‌رسانی به انسان‌ها از آغاز خلقت وجود داشته است؛ همچنان که یکی از اهداف بعثت انبیاء نیز تبلیغ بوده است. در قرآن کریم می‌خوانیم: «قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُوا إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعْتَنِي...» «بگو این راه من است. من و پیروانم، با بصیرت کامل، همه‌ی مردم را به سوی خدا دعوت می‌کنیم...»^۱ یا در جای دیگر می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ...» «ای پیامبر! آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده است، کامل به مردم برسان و اگر نکنی، رسالت او را انجام نداده‌ای...»^۲

انسان‌ها برای ادامه‌ی حیات‌شان نیازمند مبلغ هستند؛ به‌ویژه در عصر حاضر که عصر غیبت امام معصوم است و دسترسی به آن امام

۱. سوره‌ی یوسف، آیه‌ی ۱۰۸.

۲. سوره‌ی مائده، آیه‌ی ۶۷.

برای همگان میسر نیست. بر همین اساس، باید گروه‌هایی باشند تا سخنان ائمه علیهم‌السلام و خداوند را با زبانی جذاب و شیوا به ما منتقل کنند.

امروزه، تکنولوژی و رسانه‌ها با پیشرفت چشمگیر خود، در تأثیرگذاری و شکل‌دادن جهان بینی مخاطب حرف اول را در جهان می‌زنند و این زنگ خطری است برای نسل جوان؛ چرا که رسانه‌ها آن گونه که خود می‌پسندند، مسائل فرهنگی را انتقال می‌دهند و شوربختانه، بیشتر آن‌ها در صدد تهی کردن انسان از معنویات هستند. تبلیغ دین و ارزش‌های نشئت گرفته از آن، به منظور مقابله با این مسائل، ضرورت ویژه‌ای پیدا می‌کند؛ چرا که تمامی این بحران‌ها در صددند رشد عقلانی افراد را متوقف و آنان را به سان ابزاری برای رسیدن به مقاصد خود در آورند؛ همان گونه که امروزه، شاهد بروز عقاید خرافاتی و گرایش به فرقه‌های وارداتی در جامعه هستیم. هدف این فرقه‌ها مختل کردن قوه‌ی تفکر و تعقل در انسان‌هاست. با این اوصاف، وظیفه‌ی هر مجموعه‌ی فرهنگی این است که در سطح خود، به «آگاه‌سازی» عمومی بپردازد.

در این مجموعه سعی داریم شما همراهان

عزیز را با تبلیغ و ضرورت‌های آن آشنا کنیم.
امید است که در جهت رشد و شکوفایی این
عرصه، گامی مهم و مفید برداریم.

www.ketab.ir